

SŁOWO

Pranumerata miesięcznie z dostarczeniem do domu oraz z przesyłką pocztową mk. 10000.

Konto cze. we w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 89.259

Wychodzi codziennie z wyjątkiem dni poświęconych.

Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228. Otwarte od 9 do 3.

Cena ogłoszeń: Wiersz mi-
jednoszpaltowy: przed tekstem:
1200 mk.; w tekście 2.000 mk.; za
tekstem: 600 mk.
Najmniejsze ogłosz. 6000 mk.p.

W numerach świątecznych
o 25 procent drożej.

Zawiadomienie.

Administracja zawiadamia, że w piątek, dnia 30-go marca, ukaże się Nr. „Słowa“ zwiększony.

Ogłoszenia do N-ru świątecznego przyjmuje się tylko **dziś** do godz. 12 w poł.

Wydawnictwo „Słowa“.

Niżej podpisane Banki Wileńskie zawiadamiają, iż w okresie Świąt Wielkanocnych będą **zamknięte od g. 12-ej** w południe od dnia 30 b. m. (**Wielki Piątek**) do dnia 2-go kwietnia włącznie. We wtorek dnia 3-go kwietnia Banki czynne będą normalnie od g. 9-ej rano.

1. Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie Oddział w Wilnie.
2. Bank Handlowy w Warszawie Oddział w Wilnie.
3. Bank Leśny w Wilnie.
4. Bank Przemysłowy Warszawski Agentura w Wilnie.
5. Bank Przemysłowy Warszawski Oddział w Wilnie.
6. Bank Towarzystw Spółdzielczych Oddział w Wilnie.
7. Bank Wschodni Oddział w Wilnie.
8. Bank Zjednoczonych Ziem Polskich Oddział w Wilnie.
9. Bank Związku Ziemi Sp. Akc. Agentura w Wilnie.
10. Kredyt Polski Bank Akcyjny Sp. Akc.
11. Poznański Bank Ubezpieczeń Tow. Akc. Oddział Wileński.
12. Polski Bank Handlowy Oddział w Wilnie.
13. Wileński Bank Rolniczo-Przemysłowy.
14. Wileński Bank Rolniczo-Przemysłowy i Oddział Miejski.
15. Wileński Prywatny Bank Handlowy.
16. Wileński Prywatny Bank Handlowy, i Oddział Miejski.

KAPELUSZE i CZAPKI

Krajowe i zagraniczne ostatnie wiosennych fazonów

E. MIESZKOWSKI

Warszawa Nowy-Swiat 53 Wilno WILEŃSKA 22

„MUCHA“ już
przyleciała do Wilna
Żądać wszędzie!

AZALJE bardzo ładne oraz inne kwiaty doniczkowe i cięte, kosze, żardynierki i t. p.

POLECA NA ŚWIĘTA W WIELKIM WYBORZE

Sklep kwiatów J. MOCZULAKA Wileńska 36.

PIERWSZORZĘDNA CUKIERNIA

„ŚWITEZIANKA“ Mickiewicza 1

Przyjmuje na nadchodzące święta wszelkie obstalunki w zakres cukiernictwa wchodzące. Poleca Szanownej Publiczności wyroby cukiernicze w doborowych gatunkach.

Złudzenia prof. Grabskiego.

Retrospektywne rozważanie własnych błędów lub zawiedzionych nadziei często bywa połączone z uczuciem podrażnienia albo irytacji. Irytacją też przesiąknięty jest artykuł p. Stanisława Grabskiego, o charakterze rewelacyjnym, p. t. „Granica ryska“. Sam temat nie nowy i wielokrotnie na różny sposób omawiany. Nowymi w artykule p. Grabskiego są pewne twierdzenia, których używa, „aby stwierdzić jak się naprawdę rzeczy miały podczas rokowań w Rydze“.

Pomimo b. katorycznej formy, w której autor stwierdza poszczególne fakty, poprzedzające wytknięcia w Rydze granicy polsko-rosyjskiej, zarówno rzeczywistość ówczesna, jak i obecna przedstawiona jest w świetle wybitnie subiektywnym, ścisłość zaś niektórych faktów p. Grabskiego budzi poważne wątpliwości. Rzeczą niezmiernie interesującą byłoby wypowiedzenie się w tej materii osób, które autor bezpośrednio w ten lub inny sposób zacytował.

Najmniej ciekawym jest — o ile chodzi o rzeczową stronę sprawy — kto był właściwym autorem preliminarza pokojowego: p. Grabski, czy p. Dąbski. Komisja doradców parlamentarnych p. Prezesa Delegacji pokojowej (dobrana podług klucza partyjnego) była jednym z tych cudacznych pomysłów, w które obfitował smutnej pamięci Sejm Suwerenny Rzeczypospolitej. Nic też dziwnego, że i szczegóły tej osobliwej kolaboracji nie dają się z łatwością rozwikłać przez samych nawet jej uczestników. Zapewne nikt z nich nie dąży do przypisania sobie wyłącznej zasługi autorstwa traktatu Ryskiego.

Pozostawiając tę drażliwą kwestję na uboczu, przejdźmy do „faktów“ prof. Grabskiego.

Pierwszym i niemaloważnym z nich jest instrukcja Rady Obrony Państwa, która miała nie przewidywać dalszej granicy, jak linia dawnych okopów niemieckich. Przyjmując zapewnienie p. Grabskiego za pewnik, nie od rzeczy byłoby jednak zbadać, w jakim momencie instrukcja owa była ułożona i czy przy ustalaniu preliminarjów nie stanowiła ona dokumentu przestarzałego, dotyczącego tej chwili, kiedy sytuacja wojenna znajdowała się jeszcze w stanie płynnym, a wojska nasze nie dochodziły do Baranowicz i Pińska. Były przecież różne sytuacje wojenne, mogły też być różne instrukcje pokojowe. W każdym razie trudno przypuścić, iż Rada Obrony Państwa linję okopów niemieckich stawiała jako maximum żądań, — o ile, oczywiście, nie wychodziła z założenia etnograficznego państwa polskiego, któremu hołduje prof. Grabski.

Przekonywując zatem delegację o konieczności posunięcia gra-

nicy dalej na wschód, działał on w wysokim stopniu niekonsekwentnie w stosunku do własnej koncepcji politycznej, zagarniał bowiem do etnograficznej Polski tereny o większości prawosławnej białoruskiej, co do której chyba nie mógł się łudzić, że się w b. szybkim tempie spolszczy.

Twierdzenia p. Grabskiego co do niemożliwości uzyskania linii Dniepru bez przedłużenia wojny do następnej wiosny, oraz nieuniknionej, jego zdaniem, powtórnej naszej klęski w takim razie, są zbyt dowolne, aby kogokolwiek mogły przekonać. Pesymizm co do zdolności bojowej wojsk polskich w owej chwili oraz nastroju społeczeństwa jest niesprawiedliwiony i sprawia przykre wrażenie, zwłaszcza w zestawieniu z dziwnym przekonaniem o możliwościach po tamtej stronie.

Jeżeli w rzeczywistości wśród delegacji polskiej w Rydze panował taki defetyzm, jaki nam niechęć odślania p. Grabski, to tylko chyba ta okoliczność objaśnić może różnicę pomiędzy tem, co było tam do osiągnięcia, a co osiągnięciem ostatecznie zostało. Charakteryzuje te rzeczy miarodajny autor broszury p. t. „Nasza polityka zagraniczna“: „Ku zdziwieniu Moskwy strona polska podpisała preliminarz, uznawszy, że lepiej mieć dobry tytuł do złota, niż samo złoto. Gwarancją terytorjalnych Polka nie została żadna z żądanych nie dostała. Zawarcie traktatu handlowego odłożono na czas nieokreślony. Granicę delegacja polska wykreśliła, nie biorąc pod uwagę zdania ekspertów wojskowych, wskutek czego w krótkim czasie trzeba było żądać poprawek, za które musiano płacić. W r. 1920 Polska okazała się wierną swjej tradycji zwyciężania na polach bitew i marnowania owoców zwycięstwa“).

Uzasadniając swoje stanowisko co do granicy ryskiej, nie pomija p. Grabski i kwestji wileńskiej. Względem Wilna, jak się okazuje, odegrał wybitną rolę w takim właśnie, a nie innym wytknięciu granicy. Inkryminuje przytem b. Naczelnikowi Państwa rozkaz wojskom polskim zatrzymania się przed Wilnem. Żałować trzeba, że i w tym wypadku p. Grabski, gwoli swoim sentymentom partyjnym, uważa za możliwe jaskrawo rozminąć się z prawdą. Podobne rewelacje mogą czynić wrażenie pośród bezkrytycznych czytelników „Słowa Polskiego“ lub „Gazety Warsz.“, lecz my, wilmianie, coś niecoś wiemy o przebiegu akcji wojsk polskich na południe od Wilna i o przyczynach, które pochłóciły ich ku Wilnu zahamowały na linii Orany—Bastuny. Niezmiernie pożądanym jest oddawna ofi-

cialne tych niedorzecznych pogłoszek wyjaśnienie. Trzeba raz wrzście skończyć z legendą o zatrzymaniu przez b. Naczelnika Państwa wojsk polskich przed Wilnem. Wiadomo bowiem każdemu, kto się przebiegiem sprawy polskoliteńskiej, a w szczególności kwestji wileńskiej, interesował i mógł ją śledzić na podstawie źródłowych danych, że umowa Suwalska była jedynie wykonaniem zobowiązania, które przyjął w Paryżu w drugiej połowie września 1920 r. Paderewski, jako delegat polski przy Lidze Narodów, i które zakończyło się dostatecznie już ośmieszonym uściskiem, zamienionym przez niego z prof. Waldemarasem, ówczesnym delegatem litewskim. Wystannicy rządu polskiego jeszcze w drodze do Suwałk nie przypuszczali, że w Paryżu Paderewski rolę ich już przesądził; podpisać umowę, pozostawiającą „czasowo“ Wilno Litwie, musieli, aby wykonać zobowiązanie, w imieniu rządu powzięte wobec mocarstw przez jego pełnomocnego przedstawiciela.

Możliwe, że w Radzie Obrony Państwa i w samej delegacji pokojowej przeważał pogląd, że granicę z Rosją należy od północy rozpoczynać nie od Łotwy, lecz od terytorjum b. Litwy Środk. Nie posiadamy dowodów ani *pro* ani *contra* temu twierdzeniu. Jedne jest pewnem: jeżeli tak było istotnie, to nie z racji opornego stanowiska Rosji co do oddania Polsce powiatów działnińskiego i wilejskiego, lecz z powodu braku, narazie przynajmniej, zdecydowanej woli delegacji polskiej w tym kierunku. Natomiast *junctim* pomiędzy temi dwoma powiatami a Mińskiem i Kamieńcem, na które tak silny nacisk kładzie prof. Grabski, wydaje się zgoła nieprawdopodobne. Jak dalece delegacja rosyjska nie przywiązywała wagi do Kamieńca i Pioskirowa świadczy fakt, iż już w późniejszym stadium rokowań pokojowych ofiarowywała sama oba te powiaty w zamian za ustępstwa w sprawie wypłaty złota.

Nie o wiele inaczej rzecz się miała z Mińskiem. Dopiero niezdecydowane stanowisko polskie w sprawach terytorjalnych nasunęło bolszewikom myśl utrzymania Mińska i stworzenia w nim „Białoruskiej Republiki Sowieckiej“ jako politycznej bramy wypadkowej przeciwko Polsce. Nie da się zaprzeczyć, że ta wątpliwej wartości zasługa jest całkowicie udziałem p. Grabskiego i jego nieorientowanych towarzyszy, pp. Kiernika i Barlickiego.

Sprytny p. Joffe natychmiast wykorzystał ten błąd delegacji polskiej i definitywny traktat pokojowy pędził zawrzeć już nie tylko w imieniu Rosji, lecz i w imieniu na poczekaniu stworzonej Białej Rusi Sowieckiej. Uchwycił w lot atut przyszłej polityki rosyjskiej, który mieliśmy w swoich rękach i mogliśmy wykorzystać

* Rewera. Nasza polityka zagraniczna. Warszawa. E. Wende i Sp., str. 37.

w przeciwnym kierunku. Na to potrzebnym jednak był jeden warunek: posiadanie przez delegację polską wyraźnego programu co do przyszłej naszej polityki wschodniej. Czyż mogła go mieć delegacja, której przewodził polityk, nie posiadający po temu koniecznych warunków i uzależniony od przedstawicieli poszczególnych klubów sejmowych, którzy i na teren rycki przynieśli ze sobą wszystkie cechy kauzyperdów i pieniaczów parlamentarnych, spoglądających wzajemnie na siebie z podębą, pozbawionych szerszych idei i koncepcji w dziedzinie polityki zagranicznej? Skądżeby zresztą mogli mieć wyraźne poglądy w tych kwestiach pp. Kiernik, Waszkiewicz, Mieszkowski, Niechliński, kiedy ich partyj to zbyt nie interesowało? Że w tem towarzystwie prof. Grabski osiągnął wpływ decydujący — nie można się nawet dziwić, zwłaszcza odkąd doszedł do porozumienia z posłem Barlickim. Tak i w tym wypadku sprawdziła się zasada *les extrêmes se touchent*. Granicę ryską w rezultacie wytknęli: nacjonalista w rozczulającej zgodzie z socja-

listą. Każdy z nich wychodził z odmiennych założeń i każdy z nich popełnił niekonsekwencję. Zasada państwa narodowego nie została utrzymana, pomimo że p. Grabski o to zabiegał, jak sam przyznaje. Ziemię o ludności białoruskiej podzielono w ten sposób, że większość z nich pozostała przy Rosji, która z nich pośpieszyła stworzyć ognisko iredenty białoruskiej w państwie polskiem *ad maiorem Russiae gloriam*.

Podział ten uniemożliwił Polsce prowadzenie polityki, zmierzającej ku zahamowaniu rewindykacyjnych dążeń rosyjskich. Zamiast tego, aby nasz polityczny front ofensywny przeciwko Rosji przebiegał przez Bobrujsk i Borysów z główną kwaterą w Mińsku, mamy obecnie front defensywny w Święcianach i Baranowiczach, a kwaterę główną w Wilnie.

Liberus.

Pijcie najlepszą herbatę
TWO „SYNAPL”
Dostać wszędzie!

Echa procesu Arcyb. Cieplaka.

Interwencja Ojca Świętego.

Warszawa, 27 marca.

(a. w.) Ojciec Święty na wiadomość o wyroku śmierci na arcybiskupie Cieplaku miał za pośrednictwem przedstawiciela Sowietów w Rzymie Worowskiego zwrócić się do rządu bolszewickiego o wstrzymanie wyroku.

Nuncjusz papieski w Monachium zwrócił się do ambasadora niemieckiego w Moskwie, Brockdorff Rantzau, z prośbą o interwencję w tym kierunku.

Oburzenie w Hiszpanii.

Madryt, 27 marca.

(Pat.) Postanowienia władz sowieckich w stosunku do oskarżonych księży katolickich wzbudziły powszechne oburzenie w całym społeczeństwie hiszpańskim. Do rządu napływają w wielkich ilościach pisma i depeche, żądające aby rząd interwenjował na rzecz uwięzionych.

Énergiczne protesty.

Warszawa, 28 marca.

(a. w.) We wtorek do prezydium rady ministrów zgłaszały się delegacje całego szeregu zrzeszeń różnych odłamów politycznych i społecznych, wyrażając słowa uznania dla stanowiska rządu w sprawie arcybiskupa Cieplaka. W najszerszych kręgach społeczeństwa organizuje się bardzo poważna akcja, celem wzmocnienia stanowiska rządu szeregiem enuncjacji i rezolucyj publicznych.

Nabożeństwa w Poznaniu i Warszawie.

Warszawa, 28 marca.

(a. w.) W Poznaniu na wiadomość o wyroku śmierci we wszystkich kościołach odbyły się nabożeństwa na intencję skazanych. Kardynał Dalbor odprawił osobiste nabożeństwo na pomyślność dalszych losów zasądzonych księży.

W środę w Warszawie kardynał Kakowski odprawił uroczyste nabożeństwo na intencję ocalenia ofiar potwornego wyroku moskiewskiego.

Berlinowiby to przyszło łatwiej...

Berlin, 28 marca.

(Pat.) „Berliner Tageblatt”, omawiając wyrok przeciwko arcybiskupowi Cieplakowi i prałatowi Butkiewiczowi pisze, że cały świat cywilizowany potępia ten barbarzyński wyrok. Dziennik wyraża nadzieję, że Watykan poczyni wszelkie kroki, aby zapobiec wykonaniu wyroku.

łście angielski spokój.

Leaffield, 28 marca.

(Pat.) Radjostacja tutejsza komunikuje, że sprawa wyroku śmierci na arcybiskupa Cieplaka i prałata Butkiewicza była dziś przedmiotem dyskusji w Izbie Gmin: podsekretarz stanu dla spraw zagranicznych, Mac Neill, oświadczył, że otrzymał od angielskiego posła w Moskwie depeche, potwierdzającą obawę, iż wyrok zostanie wykonany w ciągu 72 godzin. Mac Neill dodał, że agent angielski stosownie do instrukcyj rządu angielskiego poczynił wszelkie możliwe kroki, celem ocalenia skazanych duchownych. Zachowanie się rządu sowieckiego zdaje się jednak wskazywać, że jest on zdecydowany wykonać ten barbarzyński krok. Mac Neill zeznaczył, iż zaprotestowały u rządu sowieckiego również angielskie organizacje religijne.

(a. w.) Posłowie centrum katolickiego w parlamencie niemieckim zażądali interwencji niemieckiego ministra spraw zagranicznych w sprawie wyroku na arcybiskupie Cieplaku i 15 księżach również.

Stanowisko Berlina i Paryża.

Warszawa, 28 marca.

W Paryżu wiadomość o wyroku na głowie kościoła katolickiego w Rosji wywarła głębokie wrażenie. Powszechnym jest w Paryżu mniemanie, że ten krok rządu sowieckiego wykazał niezdolność ich do pojęcia na podstawie reguł prawa międzynarodowego.

	Niedziela „Miłość cygańska” operetka.
TEATR WIELKI (Pohulanka)	Poniedziałek: o g. 3.30 ppół. po cenach zniz. „Cnotliwa Zuzanna” operetka. O 8 w. „Gejsza” operetka
TEATR (m. Syrakonli (su. pawluszowy))	Niedziela: premjera. „W bolszewickim raj” komedia. Poniedziałek „W bolszewickim raj” komedia.
Dzienna sprzedaż biletów od 11—2 pop. w cukierni p. Sztralla, ul. Mickiewicza róg Tatarskiej.	

KAPELUSZE wiedeńskie i włoskie
(Borsalino i palta gumowe).
H. Swirski, Niemiecka 37.
Kapelusze od mk. 19000.

JAN WOKULSKI i S-ka

9 WIELKA 9

Poleca ostatnie nowości na sezon:

Palta męskie, Kapelusze „Borsalino”, Krawaty,
Płaszcz damskie jedwabne i gabardinowe,
Bieliznę męską i damską, Rękawiczki, Laski.
Pyjamas, Trykotażę, Perfumy „Coty” i in. art.

Obrady Sejmu.

Posiedzenie Senatu.

Warszawa 28 marca.

(a. w.) Na wtorkowym posiedzeniu Senatu gen. Sikorski zainterpelowany w sprawie Arcybiskupa Cieplaka oświadczył:

Rząd od chwili wszczęcia procesu, to jest przeszło od roku nie zgłosił swego desinterementu w tej sprawie i stał w każdej fazie procesu zajmował stanowisko.

Proces Arcybiskupa Cieplaka obchodzi przede wszystkim cały świat cywilizowany. Wolność wyznania jest zagrożona w Rosji, kościół katolicki celowo prześladowany. Dla tego też Rząd polski od samego rozpoczęcia się procesu zwracał się do Kurji Apostolskiej o interwencję. Równocześnie zwracał się Rząd polski do wszystkich rządów mocarstw zachodnich o udział w przeciwdziałaniu gwałtom bolszewickim. Świat cywilizowany wystąpił z jednolitym protestem.

Polska jest szczególnie zainteresowana przebiegiem procesu, gdyż Polak jest naczelnikiem kościoła katolickiego w Rosji, a zatem jest to sprawa dotycząca mniejszości narodowej polskiej w Rosji, t. j. 2.000.000 Polaków. Poseł polski w Moskwie miał polecenie informować Rząd o przebiegu procesu oraz przedstawiać Sowietom każdorazowe stanowisko Polski. Wyjaśnienia Rządu Sowietów były zawsze uspakajające. Przedstawiali one proces jako czystą formalność. Jednak Rząd polski żywił w tej sprawie pewne podejrzenia, które okazały się usprawiedliwione. W ostatnich miesiącach procesu nastąpił zwrot, Arcybiskupa Cieplaka aresztowano. Śledztwo przeprowadzono w przyspieszonym tempie i trybunał wydał straszny wyrok. (W całej Izbie okrzyki). Przed posłem rosyjskim nazwał ten wyrok wyrokiem, który nie ma nic wspólnego z sprawiedliwością. (Głośnie okrzyki). Podkreślał, że nie tylko przemawiam w imieniu Rządu, ale w imieniu całego świata cywilizowanego i stwierdzam, że każdemu człowiekowi nasuwa się uzasadnione podejrzenie, że sprawa ta niema religijnego podłoża, a jest czysto polityczna. To też Rząd sowiecki

a i Trybunał poniesie odpowiedzialność za wykonanie barbarzyńskiego wyroku.

Wobec groźnej sytuacji Rząd polski nie poprzestał na wyrażeniu opinii swej przedstawicielowi Sowietów Obolenskiemu, ale zwrócił się do Watykanu i Państw Zachodnich aby wyraził wspólny protest przeciwko gwałtowi wolności sumienia i wyznania. Wszystkie prawa mniejszości narodowościowych w każdym państwie, a w szczególności w państwie, pragnącym uchodzić za najbardziej postępowe, winny być jaknajściślej przestrzegane. Obolenski zakomunikował mi, że wyrok nie będzie wykonany w najbliższym czasie i sprawa będzie przedmiotem pertraktacji dyplomatycznych. Urzędowe wiadomości dzisiejsze z Moskwy potwierdzają słowa posła. Nie chcę jednak przez podanie powyższej wiadomości osłabiać powagi sytuacji, owszem, ponieważ mamy dużo doświadczenia, że wynurzenia Rządu sowieckiego często są niezgodne z rzeczywistością, i stwierdzam publicznie, że sprawa ta nie może być przedmiotem targów politycznych. (Brawa i oklaski w całej Izbie).

Po referacie Senatora Osieńskiego (Wyzwolenie) w sprawie ochrony drobnych dzierżawców na kresach, przemawiali posłowie Baliński, Smolski, Zubowicz, poczem ustawę na wniosek senatora Balińskiego odesłano do Komisji Prawniczej. Za wnioskiem wypowiedziały się 42 głosy, przeciw—35. Następnym posiedzeniu Senatu odbędzie się 19 kwietnia. Wszystkie Kluby Senatu wystąpiły z interpelacją do Ministra Skrzyńskiego w sprawie stosunków polsko-gdańskich. Interpelacja w sprawie Gdańska stwierdza, że stosunek z Gdańskiem nie układa się według traktatu polsko-gdańskiego 28 czerwca 1919 r. Gdańsk traktuje obywateli polskich jako cudzoziemców. Przemysłnictwo odbywa się przy pomocy Gdańska. W końcu interpelacja żąda, aby Rząd zastosował wszystkie prerogatywy wpływające z traktatu wersalskiego, w celu unormowania stosunków Polski z Gdańskiem.

Odezwa gen. Sikorskiego.

Warszawa, 28 marca.

(a. w.) Dzienniki zapowiadają, że gen. Sikorski w najbliższych dniach wyda w imieniu rządu odezwę do obywateli Kresów Wschodnich w której określi ważność decyzji Rady Ambasadorów w sprawie granic wschodnich Polski, oraz jej znaczenie dla podjęcia realnej pracy państwowej i sanacyjnej, a przede wszystkim dla szerokiej akcji odbudowy.

Odezwa zwraca się do obywateli Białorusinów i Ukraińców wzywając ich do podjęcia zgodnej

współpracy i zapewnia im poszanowanie praw zagwarantowanych konstytucją. Tekst odezwy został ustalony na ostatnim posiedzeniu Rady ministrów.

1-szy Oddział Miejski
WILEŃSKIEGO BANKU
ROLNICZO-PRZEMYSŁOWEGO
ul. Wielka Nr. 73

załatwia wszelkie operacje bankowe. Czynny od g. 9 rano do 6 wiecz.

Inflanty polskie.

W dniach, kiedy Rzeczpospolita Polska zjednoczyła ziemie swoje w granicach ustalonych na forum międzynarodowym, w dniach, gdy serca obywateli tych ziem, a w szczególności Wilna i Lwowa, które stały się składową częścią Polski, biją żywszym tętnem, a w ulicach miast i wsi, jak szeroka i długa Polska, zakwitły biało-czerwonymi sztandarami, powinniśmy wspomnieć, szczególnie my, kresowcy, o ziemiach tych, obywatelom których nie danem było ze względów geograficznych i politycznych złączyć dzieje z dziejami państwa. Powinniśmy wspomnieć szeregi tych braci, co wycieli z rodzimych zagród tańszą się po Ojczyźnie — bezdomni, powinniśmy wspomnieć o tych, co pozostali po za granicami w warunkach nader ciężkich nie tylko ze względów materialnych, lecz i moralnych, powinniśmy stokrotnie wspomnieć i pomóc tym młodszym braciom naszym, których los zmusił pójść miast pod sztandar biały orła pod sztandary nowoutworzonych państw na ziemiach Rosji.

I w chwili tej wstają przed nami wielkie duchy tych, co pod Batorym i Chodkiewiczem krew swą przelewali na chwałę Ojczyzny, za polskość ziem kresowych, co trwali w stułetniej niewoli — niezłomni, co po stopach bezbrzeżnych Syberji rozwalił prochy swej na wielkich szlakach męczeństwa polskiego, aby przekazać nam niezłomnego ducha powstałego z ich krwi, aby z posiewu tego wzrosły zastępy, co w dniach dzisiejszych utworzyły wolną i niepodległą Polskę.

Wstają przed nami duchy tych, co krew swą przelewali za polskość ziem Mińskiej i Witebskiej i wielu innych, dla których nie danem jest nam w dobie obecnej wyciągnąć rękę pomocy. Wstają duchy tych, co tworzyli polskość na ziemi Inflanckiej, tej najwięcej na północ wysuniętej placówce polskiej, potomkowie których w składzie niepodległego a sojuszniczego państwa łotewskiego trwają — aszczuplona garść, lecz jeszcze niezłomna, co nie wyrzeknie się ni wiary przodków, ni polskości, pomna przeszłości przekazanej przez Hylzenów, Platerów, Soltanów, Niemcewiczów i wielu innych. O tych to braciach naszych, poddanych Rzeczypospolitej Łotewskiej, ku którym rękę pomocy wyciągnąć mamy możliwość, — powinniśmy wspomnieć w dniach

TEATR POLSKI (SALA LUTNIA)

W niedzielę, 2 kwietnia 1923 roku
poraz pierwszy

Siostra Helena

krotoczwila w 3 aktach A. Engla.
Początek o godz. 8 w.

obecnych, w dniach ustalenia granic Ojczyzny, wspomnieć i sto krotkę dopomóc.

W Wilnie utworzone zostało Związkińskie Kolo Macierzy Polskiej, na pozór maleńka lecz jakże ważna placówka. Polskie dzieło na Inflantach zaopatrzone w polską książkę — straż przeciw wynarodowieniu. Na ten cel organizuje się dnia 3-go kwietnia

zabawa taneczna „Bal Inflancki” w sali Domu Oficera Polskiego. Niech ci, którym leży na sercu podtrzymanie młodzieży naszych na byłych najodleglejszych Kresach Rzeczypospolitej, zechcą się stawić i swoją obecnością pomoc swą okazać.

Wacław Szadurski.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

We Czwartek Eustazego Op.

W Piątek Kwiryna i Anieli wd.

Wschód słońca o godz. 5 m. 41.

Zachód „ o godz. 6 m. 29.

WILEŃSKA.

— **Od Redakcji.** W jutrzejszym świątecznym numerze ukaze się dodatek literacki zawierający utwory pp. prof. Pigoń'a, prof. Lutostawskiego, prof. Cywińskiego i wiersze p. Niedziatkowskiej Debaczewskiej; profesor Pigoń, który zechciał łaskawie wziąć najbliższy udział w redagowaniu tego dodatku dostarczył nam niedrukowany dotąd nigdzie fragment Mickiewicza, który z cennym komentarzem wydawcy miał się ukazać w numerze świątecznym. Jednak rękopis tego utworu w tajemniczy sposób zginął z lokalu drukarni. Oczywiście nie chodziło o oryginalny rękopis, temniej fakt zniknięcia jest zastanawiający. O fakcie zawiadomiliśmy policję.

— **Od Administracji „Słowa”:** zwracamy uwagę czytelnikom „Słowa”, iż z dniem dzisiejszym wszyscy prenumerujący zamieszkali nie na przedmieściach (Zarzecze, Antokol, Zwierzyniec, Snipiszki, Zakret, Rossa, Nowy Świat, Nowe Zabudowania etc.) powinni otrzymywać „Słowo” najpóźniej o godzinie 9 ej rano. W razie spóźnienia się roznosicielea prosimy o natychmiastowe reklamowanie Administracji (nie Redakcji) Mickiewicza 4, lub telefon Nr. 228.

— **Święcone Akademickie.** Zarząd Bratniej Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej Uniwersytetu Stefana Batoroego zawiadamia członków, iż w dn. 1 IV. 1923 r. o godz. 6 ej pp. w lokalu Ogniska (Wielka 54) odbędzie się tradycyjne Święcone Akademickie. Zapisy przyjmuje się w kasach Mensy i Ogniska, oraz w Sekretariacie Bratniej Pomocy do dnia 31-III r. b.

— **Zapowiedź przyjazdu do Polski wycieczki naukowej szwedzkiej.** Dyrektor Archiwum Państwowego w Wilnie, Wacław Gizbert Studnicki, łaskawie udzielił współpracownikowi „Słowa” szczegółów dotyczących wycieczki, którą organizuje sekcja historyczna sztabu generalnego szwedzkiego dla przeprowadzenia studiów w archiwach głównych miast Polski w ciągu lata bież. (patrz № 70 „Słowa”), a mianowicie:

Wycieczka ma na celu studia historyczne o wojnach szwedzkich od r. 1611—1648, zwłaszcza dotyczących stosunków Szwecji z Polską i Rosją w tym okresie oraz wojen prowadzonych przeciwko obu tym państwom za panowania króla Gustawa-Adolfa, jak również sytuacji wewnętrznej Polski w tej epoce.

Studia one, przedsięwzięte i prowadzone przez te same osoby, będą dalszym ciągiem poszukiwań sekcji historycznej sztabu generalnego szwedzkiego, rozpoczętych w roku zesz. w archiwach Estonji i Lotwy oraz na polach bitew i drogach, którei ongi przechodziły armie inflanckie, obejmą poszukiwanie dokumentów i aktów, mogących się znajdować w archiwach w Warszawie (Archiwum Główne Biblioteki Krasin'skich i Zamojskich), we Lwowie (zakład im. Ossolińskich), w Krakowie (Akademia Umiejętności, Biblioteka Jagiellońska, Muzeum Książąt Czartoryjskich), w Wilnie

(Archiwum Państwowe), w Poznaniu, Toruniu i innych miastach, o ile tego zajdzie potrzeba.

Komisję naukową szwedzką będą reprezentowali pp.: O. bar. Ribbing, kapitan sztabu gener., Fr. Strömholm, kap. pułku królewsk. grenadierów Waxholmskich, N. Belfrage, kap. pułku król. piech. Wąstgöta oraz G. Ericsson, dr. filozofji, prof. uniwersytetu w Göteborgu.

W charakterze sekretarzy i tłumaczy będzie im towarzyszyło kilka osób narodowości polskiej, biegłych w języku szwedzkim — nazwiska ich nie są na razie znane. Prace szwedzkiej wycieczki naukowej rozpoczyna się w Polsce w początkach czerwca i potrwa 3 miesiące.

— **Bal Ligi Żeglugi Polskiej.** Gwoli uzyskania środków na kupno łodzi motorowej rybackiej dla wybrzeża Gdynińskiego, jako daru oddziału wileńsk. Ligi Żeglugi P., powzięto myśl na świeżo odbytem zebraniu ogólnem członków tej pożytecznej instytucji, zorganizowania w naszym mieście szeregu zabaw, w których dochód zostanie obrócony na urzeczywistnienie ze wszechmiar zasługującego na poparcie rzeczonego projektu.

Jak się dowiadujemy, pierwszą na ten cel zabawa, będzie bal w salonach Kasyna Oficerskiego (ul. Ad. Mickiewicza, róg Wileńskiej), w d. 2 kwietnia (drugie święto), organizowany przez komitet z prezesem Franc. Hryniewiczem (ziemianinem) na czele.

Bilety, w cenie 10 000 mar., są już do nabycia u członków Ligi Żegl. Polsk., lub w sekretariacie przy ul. Garbarskiej № 14, m. 3.

— **Pjany poseł.** „Gazeta Warszawska” podaje: „Wczoraj koło godz. 7 wieczor. na dworcu Gdańskim jakiś pijany osobnik zaatakował pełniącego służbę ruchu, p. J. Prądkiewicza, żądając zatrzymania dla niego pociągu kursierkiego do Wilna. Poniemaj pociąg już dawno odszedł, nie mogło dojść do porozumienia, natomiast doszło do skandalicznej awantury, w którą wchodzić się musiała policja, przez telefon komisarjat nadkomisarjat, wreszcie marszałek Sejmu, Rataj, który polecił spisać protokół. Pijanym awanturnikiem bowiem był poseł sejmowy, niejaki Antoni Haiko (legitymacja poselska ar. 98).

Pijany poseł Wyzwolenia wymyślał na urzędników po rosyjsku i po polsku: — **Dosyć waszego panowania.** Za pół roku wasze tu będziecie na własnych postronkach.

Nie da się powtórzyć słów, które z siebie wyrzucił. Spisano protokół, ale gdy nadeszło polecenie aresztowania, p. poseł już uciekł tramwajem.”

Posel Haiko jest posłem Wyzwolenia z okręgu Święciańskiego.

— **Sprawozdanie z Koncertu-rautu Związku Lekarzy.** Komitet organizacyjny Koncertu-rautu, urządzonego przez Związek Lekarzy Polaków na rzecz Kasy zapomogowej Medyków Polaków U. S. B., podaje następujące sprawozdanie: ogólny przychód 5.618.060 mkp., rozchód 2.522.800 mkp., czysty zysk 3.095.260 mkp. Jednocześnie Komitet wyraża podziękowanie Paniom Gospodyniom, ofiarodawcom, oraz wszystkim tym, którzy przyczynili się do powodzenia Koncertu-rautu.

— **Przerwa świąteczna w Magistracie.** Magistrat nie będzie czynnym w sobotę, niedzielę i poniedziałek t. j. 31-go marca, 1 i 2 kwietnia.

W piątek 30 marca będzie czynnym do godz. 12 rano.

— **Składanie sprawozdań.** Termin składania w Magistracie sprawozdań 10 dniowych z obro-

tów wyrobami alkoholowymi w fabrykach, hurtowniach i składach detalicznych, został przedłużony do 30 b. m., poczem niezwłocznie ściągane będą kary za opóźnienie.

(A. w.)

— **Podwyższenie Taryfy Pocztowej i Telegraficznej.** W myśl rozporządzenia Min. Pocht i Telegrafów z d. 1 kwietnia zostaje podwyższona taryfa pocztowa, telegraficzna i telefoniczna. Główne stawki nowej taryfy są następujące: List zwykły — 500 mk., polecony 1500 mk., express polecony 3500 marek, karta pocztowa 300 mk., karta widokowa i świąteczna zawierająca pozdrowienia lub inne formy grzeczności ujęte najwyżej w 5 słowach 100 mk., druki od 100 do 1000 mk. Opłaty za przelazy wynoszą 50 mk. od każdego 10000 przekazu, prócz tego 300 mk. opłaty manipulacyjnej od przekazu. Najwyższa dopuszczalna kwota przekazu — 500.000 mk. Opłata za paczkę o wadze od 1 do 15 kilo po 1000 mk., od 1 kg. Opłata za paczkę wartościową wynosić ma prócz opłaty za paczkę zwykłej po 50 mk. za każde 10000 wartości. Przy paczkach wartości przewyższających 50000 mk. pobierane będzie opłata manipulacyjna w wysokości 2000 mk. Depesza zwykła kosztować będzie po 500 mk. od wyrazu, najniższa opłata za depeszę 5000 mk., terminowe liczone będą potrójnie. Depesze prasowe po 250 mk. od wyrazu. Za rozmowy telefoniczne międzymiastowe opłaty pobierane będą następujące: za 3 minuty rozmowy na przestrzeni do 25 kilometrów 2000 mk., na przestrzeni do 50 km. 4000, do 100 km. 6000 mk., za każde dalsze 100 km. odległości opłata wynosić będzie 2000 mk. Rozmowy pilne liczone będą potrójnie.

— **Walne zebranie doroczne członków Polskiej Macierzy Szkolnej z Wilna.** Odbędzie się we czwartek d. 12 IV — 23 r. w sali Centralnego Zarządu Polskiej Macierzy Szkolnej Benedyktynska (róg Wileńskiej) 2—3, o g. 6 wieczór. W razie nieprzybycia wymaganej dla prawomocności ilości osób, powtórne zebranie odbędzie się o godzinie później t. j. w ten sam dzień d. 24 IV o godzinie 7-jej wieczór i bez względu na liczbę obecnych uchwały będą obowiązujące.

Porządek dzienny Zebrania: 1) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej. 2) Wybory 4 ch nowych członków i 3 ch do Rady Nadzorczej. 3) Wolne wnioski.

— **Zarząd Kasy Chorych m. Wilna** podaje do wiadomości, że z dniem 1 kwietnia b. r. porządek zwyczajny lekarzy do obłożonych chorych ulega zmianie następującej: dla uzyskania wizyty lekarskiej do domu należy otrzymać każdorazowo z Biura Zgłoszeń przy Poliklinice (Dominikańska 15) wezwanie na piśmie. Wezwania te upoważniają lekarza do jednej wizyty.

Wezwania, otrzymane do godziny 3 popołudniu, obowiązują lekarza do odwiedzenia chorego w dniu otrzymania; na wezwania, wydane po 3-ciej, lekarz obowiązany jest odwiedzić chorego nie później, jak następnego dnia do południa.

Wolny wybór lekarza z spośród mieszkających w rejonie chorego zostaje zachowany. Wezwania lekarza obcego rejonu jest dopuszczalne tylko w razie, jeśli takowy mieszka nie dalej, jak o 3 kilometr od mieszkania chorego.

Wolny wybór lekarza akusera nie podlega temu ograniczeniu.

(—) **A. Zasztowt** Komisarz Kasy Chorych.

(—) **Dr. Maleszewski** Naczelnym Lekarzem.

TEATR I MUZYKA.

Komunikaty teatrów wileńskich.

— **Teatr Polski (Lutnia).** W czwartek, piątek i sobotę — teatr nieczynny. W niedzielę — premiera komedji Engla „Słota Heiena” z pp. Grabowska, Jasińska, Łodzińska, Rychłowski, Wyrwiczem, Kijowskim i Sawickim w rolach głównych.

Sztuka ta graną będzie tylko w okresie świątecznym.

— **Występ szkoły plastyki w „Lutni”.** W poniedziałek świąteczny o godz. 4 po poł. odbędzie się występ szkoły plastyki p. Laszkiewiczowej w sali Teatru Polskiego (Lutnia).

Wystawione będą dwa balety: „Wieszczka Ialek” Baura i „Karnawał” Szumara.

W wykonaniu bierze udział przeszło 50 osób ucznie i uczniów szkoły plastyki.

Bilety w kasie teatralnej 11—1 i 3—6 wiecz.

— **Teatr Wielki.** W czwartek, piątek i sobotę teatr zamknięty. W niedzielę odegrana będzie efektowna operetka Lehara „Miłość cygańska”. W poniedziałek o 3-30 po południu po cenach niższych „Cnotliwa Zuzanna”, wieczorem „Gejsza”. We środę „Miłość cygańska”. Personalny operowy przygotowuje „Zydówkę” Halewskiego.

— **Teatr im. Syrokomli.** Do soboty włącznie niema przedstawień. W niedzielę premiera wybornej komedji satyrycznej „W bolszewickim raj”, przedstawiającej w świetnie podpatrzonej typach i sytuacjach stosunki w Sowdepji. Reżyseruje p. Nawrocki, grają najlepsze sily komedjowe.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

— **Wtargnięcie do mieszkania.** Dn. 27 b. m. do mieszkania C. Sęgalowej (Witoldowa 48) wpadło 3 ch osobników, którzy pobili naczynie, poczem zbiegli.

— **Znieważenie policjanta.** Polcja 9-go kom. zatrzymała za znieważenie posterunkowego W. Sucheckiego (Jasna 1).

— **Uzłotowanie zgwałcenia.** Dn. 27 b. m. 38-letni Wincenty Juriewicz usiłował zgwałcić Stanisławę Ł.—is (Miodowa 4). Złoczywiec aresztowano i osadzono w areszcie przy 2 m kom. pol.

— **Podrzutek.** Pod płotem koło domu № 2 przy zauł. Kiejańskim znaleziono dziecko pięci letniej w wieku koło 3-eh dni. Podrzutek odesłano do Dzieciątka Jezus.

— **Rabunek w bramie.** Dn. 27 b. m. 2-aj osobnicy zaprowadzili przyjeżdżając Wandę Gutowską w jedną z bram przy

ul. Wielkiej i tam zerwali z niej palce, poczem zbiegli.

— **Ofiara zemsty.** Dn. 27 b. m. została porabana sieriera w głowę, ręce i żebra 60-letnia Anna Piotrowska (Szkapłerna 37). Poszkodowana ze złamaną ręką i żebrami odwieziona do szpitala św. Jakóba. Złoczyńca zbiegł.

— **Nawet karku nie skrzył.** Dn. 28 b. m. upadł z 3-go piętra 10-letni Mejer Rusinson (Piłsudskiego 28). Poszkodowany otrzymał lekkie obrażenia ciała.

— **Samobójstwo.** Józef Michałanis (Radulska 18) w celu pozabawienia się życia rzucił się z mostu Zielonego do Wilji. Desperata udało się wyciągnąć z wody.

— **Omdlenia.** Dn. 28 b. m. w lokalu Białego Krzyża (Jagiellońska) zemleli Marja Lumberg i Stefan Rent.

Chorych lekarz pogotowia odwiózł do szpitala św. Jakóba.

— **Nagły zgon.** Dn. 27 b. m. nastąpił Wilno nagle zmarł Antoni Reks.

— **Wypadek kolejowy.** Dnia 24 b. m. zeszkakujący z pocią u № 3079 mieszkaniec ws. Baciuty pow. Białostockiego Adolf Wojno między stacjami Łapy i Białystok dostał się pod koła pociągu, który obciął mu obie nogi.

— **Kradzieże kieszonkowe.** Zofji Katowiczowej (Orzeszkowej 3) na rynku Łukiskim wyciągnięto z kieszeni 100 t. marek.

— **Ludwikowi Rezewce** (Lyntapy) na ulicy Rudnickiej wyciągnięto z kieszeni 200 t. m.

— **Wilhelmowi Wilfortowi** (Kalwaryjska 4) w gmachu poczty wyciągnięto z kieszeni 100 t. mk.

— **Na święta.** Stanisławowi Bielińskiemu ze sklepu (Wileńska 10) skradziono 700 butelek wódki.

— **Tekli Rogowski** (Nadbrzeźna 20) skradziono mięso wartości 600 t. m.

— **Ludwikowi Borowskiemu** (Sołtaniszczy 23) skradziono 10 kur.

Papierosy i tytoń dla handlujących NAIWIĘKSZE USTĘPSTWO.

Prosimy o przekazanie się — „HAWANA” ul. Wilka 80 (wprost teatru).

TELEGRAMY.

Delegacja Łotewska w Warszawie.

Warszawa, 27 marca. (Pat.) W ubiegłym tygodniu bawiła w Warszawie delegacja kolei łotewskich. Celem jej pobytu były pertraktacje o nabycie taboru kolejowego pochodzenia rosyjskiego od Ministerstwa Kolei Żel. Rzplitej Polskiej. Pertraktacje te przebiegają pomyślnie. Po świętach uda się delegacja polska do Łotwy celem podpisania umowy. Delegacja łotewska badała również warunki polskiego rynku węglowego, ceny którego wypadają dla Łotwy korzystniej, niżeli ceny sprowadzanego dotychczas węgla angielskiego.

Najodpowiedniejsza armia do zmiądzenia bolszewików.

Ryga, 27 marca. (Pat.) Według doniesień z Moskwy, rząd sowiecki jest wielce zaniepokojony żądaniem Chin, aby Rosja natychmiast wycofała swe wojska z Mongolji. W Chinach organizuje się armia celem wypędzenia bolszewików.

Kręactwa Sowieckie.

Warszawa, 27 marca. (A. w.) Rokowania z Sowiecką Komisją Rozrachunkową w sprawie likwidacji pretensyj obywateli polskich, szczególnie z tytułu oszczędności zdeponowanych w byłym Rosyjskim Banku Państwa nie doprowadziły dotychczas do żadnych rezultatów, ponieważ Komisja sowiecka opiera się nadal przy swej propozycji niesilychanie małej sumy. Odszkodowanie to według propozycji sowieckich ma wynosić tylko po 50 marek za rubla przedwojennego.

Zaostrzenie konfliktu Austrjacko-Sowieckiego.

Berlin, 27 marca. (A. w.) Konflikt między rządem austrjackim a Sowietami na tle zwrotu budynku dawnego poselstwa rosyjskiego w Wiedniu zaostrzył się.

Sowiety odwołały swego przedstawiciela w Wiedniu Aleksandra Szlichtera, który już wyjechał do Moskwy. Rząd austrjacki wstrzymuje się z oddaniem gmachu b. poselstwa rosyjskiego Sowietom dlatego że nie wie, kiedy zostanie zwrócony mu gmach b. poselstwa austro-węgierskiego w Petersburgu. Jednocześnie Austria domaga się zwrotu szkód poniesionych wskutek zniszczenia gmachu po-

selstwa austriackiego w Petersburgu. Szlichter ma podobno już nie wrócić do Wiednia.

Oświadczenie zakładników polskich.

Warszawa, 28 marca. (A. w.) Zakładnicy polscy, którzy przed kilku dniami zostali wymienieni na więźniów komunistów, przesyłali Prezydentowi Wojciechowskiemu oświadczenie z podziękowaniem za starania Rządu Polskiego i obietnicami wiernej i uczciwej służby Ojczyźnie.

Ofiary.

— Dla biednej wdowy z inteligentnej bezimiennie Mrk 1000.

Życie ekonomiczne.

Ceny w Wilnie.

27 marca 1923 r.

Ziemiopłody: (Ceny w pudach dla ładunków wagonowych): Żyto 20000, jęczmień 19000, mąka razowa 22500, pszenica 50%, 34000, 60% 32000, 70% 31000, otręby 11500—12000, owies 22500—23000, siano prasowane I gat. 7000—8000.

Truszcze: Smałek 8000—8500 mk. za funt, szonina amerykańska 7500, krajowa 7500.

Cukier: Kryształ 1700 mk. za funt. Drzewo: eksportowe (budulec) do 30 cm. 20 sh. za fm., ponad 30 cm. 22 sh., papierówka 20 — 22 dolary za sążeń sześć, kopalniaki po 3 Ł za sążeń, osika zapalkowa 28 sh. za 1 fm., szwele podkłady typu niemieckiego 3½ sh. za sztukę, sleepery (podkłady typu angielskiego) 6 sh. za sztukę, deski eksportowe 9—11 cali 12 Ł za szandard, 7 — 8 cali 10 Ł, drzewo opałowe twarde (brzoza) 500000 mk. za sążeń, miękkie (sosna i t. d.) 450000. (A. W.).

Giełda.

WARSZAWA, 28-III. (A. W.) Warszawska giełda urzędowa z 28-III. Doiary 42000—41500, marka niemiecka 1.97½. Przekazy: New York 42000—41500, Londyn 197500—196000, Paryż 2800—2815—2775, Wiedeń 61½, Praga 1295—1250, Belgia 2420—2400, Szwajcjarja 7900—7850—7870, Gdańsk 2.02—1.97½, Berlin 2.3—1.97½. Tendencja utrzymana.

Redaktor:

Stanisław Mackiewicz.

Obwieszczenie

Dyrektora Wileńskiej Izby Skarbowej
w przedmiocie podwyższenia podatku spożywczo-
czego od cukru i wyrobów cukrowych.

Izba Skarbowa Wileńska podaje do powszechnej wiadomości, że na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 marca 1923 r. od dnia 28 marca r. b. dotychczasowy podatek spożywczy od cukru podwyższona się z 60.000 mk. na 150.000 mk. od 100 kg. cukru wagi netto, przyczem zawartość cukru w przetworach cukrowych określa się: w miodzie sztucznym na 70 proc., w cukierkach nienadziwianych i karmelkach na 60 proc., w marmeladzie, cukierkach nadziwianych i czekoladzie na 40 proc. i w likierach na 25 proc. wagi netto.

W związku z tem, posiadacze zapasów cukru lub wymienionych wyżej przetworów w ilości od 100 kg. i więcej, oraz właściciele transportów, znajdujących się w tym czasie w drodze, obowiązani są zadeklarować je do dnia 4 kwietnia r. b. w trybie zwykłym i przypadający do opłaty podatek (od całego zapasu, a nie tylko od nadwyżki), wnieść w ciągu 8-mu dni od daty ogłoszenia, t. j. do 12 kwietnia włącznie do właściwej Kasy Skarbowej, lub przekazać na rachunek teje za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędności (Rachunek Nr. 38314). W razie uchybienia tego terminu podatek będzie ściągany w drodze przymusowej wraz z kosztami i odsetkami za zwłokę.

Ze szczegółami cytowanego Rozporządzenia można zaznajomić się: w Wilnie—w Urzędzie Akcyz i Monopolów (ul. Mostowa Nr. 4), w Wilje także w Urzędzie Akcyzowym, w powiatach zaś—w odpowiednich Inspektoratach Skarbowych, gdzie też będą wydawane blankiety dla deklaracji.
(—) J. Malecki
Dyrektor.
Wilno, dn. 27 marca 1923 r.

Obwieszczenie

Dyrektora Wileńskiej Izby Skarbowej
w przedmiocie opodatkowania spirytusu i wy-
robów wódczanych.

Izba Skarbowa Wileńska podaje do powszechnej wiadomości, iż na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 marca r. b. od dnia 28 marca r. b. akcyza od 1 litra 100° alkoholu zostaje podwyższona: dla gorzeli rolniczych z 2.500 na 10.000 mk. i dla gorzeli przemysłowych—z 2.650 na 10.200 mk.

W związku z tem zapasy spirytusu na dzień 28 marca r. b. znajdujące się w składach fabryk wódczanych i rozlewniach, bądź w postaci czystej, bądź też w półfabrykach lub wyrobach gotowych; w sklepach hurtowych, detalicznych i restauracjach, a także będące w posiadaniu osób prywatnych w ilości powyżej 5 litr. 100° spirytusu i wreszcie znajdujące się w tym czasie w drodze—winny być do dnia 4 kwietnia r. b. względnie w 3 dni po odebraniu transportu, zadeklarowane przez właścicieli, a następnie w ciągu dni 8-miu t. j. do dnia 12 kwietnia r. b. opłacone podatkiem dodatkowym w rozmiarze po 7.500 mk. za litr 100° spirytusu i 3.000 mk. za 1 litr gotowych wyrobów wódczanych. W tym ostatnim wypadku będą wydawane opaski banderolowe, które na znak uiszczonoego podatku należy po 1 nalepić na butelki dodatkowo do opasek dawniejszych naokoło szyjki butelki w formie spiralnej.

Ze szczegółami cytowanego rozporządzenia można zaznajomić się: w Wilnie i Wiljece—w Urzędach Akcyz i Monopolów Państwowych, w powiatach—w odpowiednich Inspektoratach Skarbowych, gdzie też będą wydawane blankiety odnosnych deklaracji.
(—) J. Malecki
Dyrektor.
Wilno, dn. 27 marca 1923 r.

Obwieszczenie

Dyrektora Wileńskiej Izby Skarbowej
w przedmiocie zmian opodatkowania
piwa.

Izba Skarbowa Wileńska podaje do powszechnej wiadomości, iż na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 marca 1923 r. od dnia 28 marca r. b. opłata akcyzowa od 1 puda siodu zostaje podwyższona: dla browarów przerabiających do 2.000 pudów siodu z 4.000 mk. na 30.000 mk. dla browarów przerabiających rocznie ponad 2.000 p. z 4.800 mk. na 36.000 mk.

W związku z tem zapasy piwa oraz brzezki piwnej znajdujące się w browarach większych, w sklepach hurtowych, detalicznych i restauracjach, a także będące w posiadaniu osób prywatnych w ilości powyżej 100 litr. i wreszcie zapasy znajdujące się w tym czasie w drodze—winny być do dnia 4 kwietnia r. b. opłacone podatkiem dodatkowym w rozmiarze 13.000 mk. od każdego 100 litrów piwa. Dla browarów zaś mniejszych przerabiających rocznie do 2.000 pudów siodu dodatkowy podatek wynosi 10.840 mk. Zadeklarowaniu podlegają zapasy piwa powyżej 100 litrów będące w posiadaniu także zakładów i związków zajmujących się rozdziałem piwa dla swoich członków.

Ze szczegółami cytowanego rozporządzenia można zaznajomić się: w Wilnie i Wiljece—w Urzędach Akcyzowych, w powiatach zaś w odpowiednich Inspektoratach skarbowych, gdzie też będą wydawane blankiety odnosnych deklaracji.
Wilno, dnia 27 marca 1923 r.

(—) J. Malecki
Dyrektor.

Na podstawie par. 30 statutu, Rada Wileńskiego Syndykatu Rolniczego zwołuje na dzień 29 kwietnia 1923 roku na godz. 5 popoł. w lokalu Wileńskiego Towarzystwa Rolniczego, ul. Zawalna Nr. 9

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Wileńskiego Syndykatu Rolniczego, S ki Akcyjnej w Wilnie.

Porządek dzienny:

1. Przejście i zatwierdzenie sprawozdania i bilansu za rok operacyjny 1921—1922 i podział zysków.
2. Budżet wydatków i plan działalności na r. 1923.
3. Wybory nowych członków na miejsce ustępujących do Rady i komisji rewizyjnej.
4. Powiększenie kapitału akcyjnego.
5. Określenie wysokości kredytów.
6. Upoważnienie do nabycia nieruchomości.
7. Zmiana niektórych paragrafów statutu.
8. Wolne wnioski.

O ile zebrani w powyższym terminie akcjonariusze nie będą reprezentowali dostatecznej ilości kapitału zakładowego, to na mocy par. 43 statutu, w tymże lokalu i dniu o godz. 6-tej po poł. odbędzie się powtórne walne zgromadzenie, które będzie ważne, uchwały zaś jego prawomocne bez względu na liczbę reprezentowanych akcyj.

ODDZIAŁY:

Bielizny, Konfekcji,

Obuwia, Kapeluszy,

Przedmiotów mody,

Rzeczy podróży i toalety.

Dom Handlowo-Przemysłowy

B-cia Alszwang SP. AKC.

Wilno, ul. Wielka 72.

Biuro urządzeń technicznych

Spółka inżynierów w Wilnie,

Wielka 9, telef. 819.

Urządzenie tartaków, olejarni i in zakładów przemysł., stacji elektrycznych, młynów, warsztatów stolarskich i innych. Sprzedaż i kupno, jako też odremontowanie różnych maszyn, samochodów, motorów elektrycznych. Materiały elektryczne.

TOWARZYSTWO

„I. B. SEGALL”

SKEPY DETALICZNE:

- 1) ul. Trocka 7
- 2) ul. ielka 28 (naprz. kłd. św. Józ.)
- 3) ul. Mickiewicza 5. (S-to Jerski prosp.)

Polecamy na nadchodzące Święta duży wybór towarów perfumeryjnych, galanteryjnych i kosmetycznych

firm krajowych i francuskich a mianowicie: mydła, perfumy, wody kolońskie, puder, manicury, nesesery, przyrządy do golenia, lustra toaletowe, szczotki i grzebienie, ozdobne pudełka upominkowe i t. d.

Przedmioty użytku domowego

Opłatki dla pieczywa, oliwa nicejska i sezamska, esencja octowa, safran, wanilia, kardamon, gwoździki, cynamon, esencje i pastylki do przygotowania wódek i likierów, tabletki sacharynowe, Spirytus denaturowany (skażony), środki do czyszczenia metali, środki do prania bielizny i inne.

Wielka wyprzedaż po cenach niżkowych wysortowanego towaru:

MYDŁA, PERFUMY, PUDRU oraz inne środki kosmetyczne i gospodarcze.

od kaszlu i przeziębienia używaj „pastylki NEO-VALDA”

wyrobu laborator Chemiozno Farmaceut. **B. KROGULECKI, w Warszawie** dawniej **MOBLIŃSKI i KROGULECKI.** Sądac w aptekach i składach aptecznych.

SIWE WŁOSY zdradzają zbliżającą się starość Two uniknąć, używając farbę do włosów

„JUVENOL”

która będąc zupełnie nieszkodliwą, barwi natychmiast po użyciu siwe włosy na każdy pożądaný naturalny kolor, jest zupełnie nieszkodliwa i łatwa w użyciu.

Do nabycia wszędzie.

Parfumerie d'Orient, Varsovie.

PAMIĘTAJcie O INWALIDACH! Kupujcie u nich papierosy.

Majątki, folwarki, Parcele, Obiekty leśne, Młyny, Domy, Wille, Place w wielkim wyborze do sprzedania. Dział Mierniczy Tow. Akc. Locoloty Wilno, Mickiewicza 42.

Kto chce

coś kupić, coś sprzedać, znaleźć posadę, dostać pracowników, aby o jego firmie, przedsiębiorstwie lub handlu wiedziano, znaleźć dzierżawę majątku, odstąpić w dzierżawę majątek itd. it. itd.

niech się ogłosi w gazecie

„SŁOWO”

a niezawodnie osiągnie wiele z tego korzyści.

Akuszzeria z Warszawy udziela porad. Przyjmuje od 9 rano do 7 wiecz. Mickiewicza 46-6.

Kobieta-Lekarz Dr. Ablamowiczowa choroby kobiece i akuszeryne. ul. Kasztanowa 7-9 od g. 4-5.

D-r Wołodźko Ordynator szpitala Sawicz. Choroby skórne i weneryczne od g. 12-2 i 5-8. Zawalna 22

Dr. LEON GINSBERG Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Ul. Trocka Nr. 3. róg Wileńskiej. Telefon 352. Przyjmuje od g. 9-1 i 4-7.

FIRMA CHRZEŚCIJAŃSKA

D. H. „Bławat Wileński” Wileńska 31

Poleca na sezon wiosenny towary sukienne i bławatne męskie i damskie od najtańszych do najdroższych. KOŁDRY, PODUSZKI i SIENNIKI zawsze gotowe na składzie. Wybór duży. Ceny możliwie najniższe.

Ogłoszenia

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 5 marca 1923 r. za Nr 80 wciągnięto: R. H. A. I-80. Firma:—Skład Apteczny Izrael Eljakimowicz. Siedziba Wilno ul. Subocz 2. Działalność rozpoczęta od 1910 r. Właściciel Izrael Eljakimowicz zam. przy ul. Subocz pod Nr 2.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Wilnie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 3 marca 1923 r. za Nr. 73 wciągnięto: R. H. A. I-73. Firma: Księgarnia „Abram Ickowicz”. Siedziba w Wilnie przy zaułku Literackim pod Nr 2. Firma istnieje od 1890 r. Właściciel Abram Ickowicz zamieszkały w Wilnie przy zaułku Literackim pod Nr 2 m. 2.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Wilnie.

Do Rejestru Handlowego Dział B, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 5 marca 1923 r. za Nr 78 wciągnięto: R. H. A. I-78. Hotel „Italia Zelman Lewin”. Hotel. Siedziba—Wilno, ul. Wielka 69. Data rozpoczęcia działalności 1917 r. Zelman Lewin, zam. w Wilnie przy ul. Wielka 69. Jedynym właścicielem przedsiębiorstwa jest Zelman Lewin.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Wilnie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 5 marca 1923 r. za Nr 76 wciągnięto: R. H. A. I-79. „Syrena” Hodes Wiktor. Przedmiot przedsiębiorstwa: sklep galanteryj. Siedziba Wilno, Trocka 20. Data rozpoczęcia działalności 5-X. 1907 r. Hudes Wiktor, zam. w Wilnie, ul. Trocka 20. Jedynym właścicielem jest Hodes Wiktor.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Wilnie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 3 marca 1923 r. za Nr. 67 wciągnięto: R. H. A. I-67. „Chejfec Łazarz”. Przedmiot—Restauracja. Siedziba Wilno, ul. Mickiewicza 4. Data rozpoczęcia działalności 1900 rok. Chejfec Łazarz, zamieszkał w Wilnie przy ul. Mickiewicza 3-10. Jedynym właścicielem jest Chejfec Łazarz.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Wilnie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 3 marca 1923 r. za Nr 66 wciągnięto: R. H. B. I-66. „Kantor Szejna”. Przedmiot przedsiębiorstwa: sklep spożywczy. Siedziba Wilno, Szpitalna 13. Data rozpoczęcia działalności 1908 r. Kantor Szejna, zam. w Wilnie przy ul. Rudnicka 27-14. Jedynym właścicielem jest Kantor Szejna.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Wilnie.

Dr. H. SOKOŁOWSKI Chor. skórne i weneryczne ul. Subocz (Sierocka) 6 m. 1. przyjmuje od g. 5-7.

Dr. D. Zeldowicz z Moskwy. Spec. wenerycz., moczop., syfilis i skórne od 9-1 i 5-8, Mickiewicza 21.

Dr. Szwarc-Zeldowicz Chor. weneryczne, moczop. i kobiece, od 12-5, Mickiewicza 24.

Dr. J. Barnsztejn chor. skórne, weneryczne, syfilis i moczopłciwa. 9-1 i 4-8. ul. Mickiewicza 28 m. 5.

DOKTOR E. BIRZOWSKI Chor. weneryczne, syfilis i skórne. Przyjmuje od g. 10-2 i 4-7. Panie od 3-4 pp. Jagiellońska 3, a. D-za Ratnera m. 5 (róg Młote-wicza).

Dr. med. Kapłan Spec. chor. weneryczne, syfilis i skórne. Wileńska 11. m. 1 (wejście z Benezaktyjskiego zaułka) 9-12 i 4-7. Telefon 640.

Potrzebni udałcowy i kucharzy Bakaste Nr 2 Zarząd restauracji od 9-11 i od 5-9.

Zginął pies rasy wilk, wielki bez obroży. Dostarczyć za wynagrodzeniem: Wielka 76, p. Wojewódzki. Przywłaszczenie będzie ścigane drogą sądową.

Psa wyżła lub szczeniaka kupić. Adres: ul. Tyzenhauzowska 23, m. 1, (naprzeciw ocznej lecznicy).

Kupię encyklopedję w rosyjskim języku Trocka 4-1. 3-1

Fryzjerski subjekt potrzebny na piątek i sobotę, sześćdziesiąt procent. Wilekomierska 13.

Mieszkania o 2-3 pokojach z kuchnią, poszukuje nauczyciel gimnazjum. Wielka 33-3.

Nauczyciel matematyki udziela lekcji. Przygotowuje do matury. Adres: Mickiewicza 7, m. 4. Friedman.

DRUKARNIA „MOTUS” WILNO, WIELKA 42. Wykonuje szybko i starannie wszelkie roboty w zakresie drukarstwa wchodzące